

2017

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS

Imię, Nazwisko

_____

Klasa _____

Kod ucznia

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

CZYTANIE

KLASA 4.

4

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj zadania.

Dzisiaj w Czytelni dla Dzieci Biblioteki Publicznej im. Žemaitė w Kelmė mamy niecodzienne wydarzenie. Wywiad. Brzmi to bardzo poważnie. W rzeczywistości jednak przyjemnie sobie porozmawialiśmy o zainteresowaniach - grach i lekturach - z Jonasem Seselskisem, uczniem trzeciej klasy Szkoły Podstawowej „Kražantės” w Kelmė.

Powiedz proszę, czy wiesz, dlaczego nosisz takie imię?

Miałem się urodzić na święto Jana. Gdy moja mama miała wizyty u lekarza (przed moim urodzeniem), pytał on ją ciągle: „Jak tam ma się Jonukas?” Tak zawczasu nadano mi imię Jonas, chociaż urodziłem się 14 czerwca.

Jak Ci się powodzi w szkole?

Dobrze. Szczególnie lubię matematykę. Zdobyłem w szkole drugie miejsce na olimpiadzie z matematyki. Podobają mi się nauki ścisłe.

Co lubisz robić najbardziej?

Najbardziej lubię rysować labirynty. Powinny one nieprzerwanie ciągnąć się przez kilka kartek... Tworzę też gry planszowe i dużo czytam. Moimi ulubionymi zabawkami są żołnierzyki. Lubię jeszcze budować wieże z klocków. Raz zbudowałem wieżę o wysokości dwóch metrów.

Którą swoją grę przyniosłeś dzisiaj do biblioteki?

Jest to gra „Labirynt” przeznaczona do gry dla czterech i więcej osób. Najwięcej czasu zabrało mi budowanie z zapalek ścian labiryntu. Niebieskie główki zapalek to ochrona przed deszczem. Jest też więzienie - jeżeli ktoś stanie na tym polu, otrzymuje specjalne zadanie. Stworzyłem jeszcze gry „Statek kosmiczny” oraz „Piłka nożna”. „Piłkę nożną” polubił mój wujek. Na podstawie wzorca dawnej gry zrobiłem również grę „Tygrysy i kozły. Nepal”. Tygrysy toczą w niej walkę z kozłami. Kozły zamieszkują w górach. Tworzenie gór zajęło dużo czasu i wymagało niemało cierpliwości. Figurki ulepiłem z plasteliny, a tygrysy - z szybko twardniejącej gliny.

Jakie książki najbardziej lubisz czytać?

Najbardziej podobają mi się książki przygodowe i naukowe, encyklopedie.

Jaką ciekawą książkę ostatnio przeczytałeś?

Książkę Juliusza Verne’a „Tajemnicza wyspa”. W dzieciństwie czytał ją również mój tato. Pewnego razu tato zaczął opowiadać o tajemniczej wyspie i bardzo mi się to spodobało. Przeczytałem w całości 572 strony. Czytałem długo, nieco ponad miesiąc. Bardzo mnie to ciekawiło, ponieważ tam są opisane różne doświadczenia naukowe...

Kim chcesz zostać, gdy dorosniesz?

Naukowcem, wynalazcą. Marzę o stworzeniu szczególnie potężnej maszyny, która mogłaby latać, pływać, a w razie potrzeby – zanurzyć się pod wodą. Jedno urządzenie mogłoby wykonywać różne czynności.

Czego chciałbyś życzyć swoim rówieśnikom, którzy czytają teraz wywiad z Tobą?

Pomysłowości.

Dowiedziałam się jeszcze od taty Jonasa, że chłopczyk zbiera metal i puszki metalowe, ponieważ chce odłożyć pieniądze i kupić sobie mikroskop lub bardzo dokładną wagę. Potrzebuje ich, aby móc wykonywać w domu doświadczenia, ponieważ eksperymentując pewnego razu z ogórkiem, sodą i solą kwaśną, z powodu niedokładnej ilości komponentów nie uzyskał oczekiwanego rezultatu... Pomyślałam sobie, jaki ciekawy człowiek z niego wyrośnie... Życzymy więc Jonasowi spełnienia pięknych i dojrzałych marzeń!

„Laimiukas”, nr 4 (48), 2013 r.

Wywiad przeprowadziła Danguolė Garnienė

Pytania i zadania

1 Gdzie został przeprowadzony wywiad z Jonasem?

- (A) W Szkole Podstawowej „Kražantės”.
- (B) W Szkole im. Žemaitė w Kelmė.
- (C) W redakcji czasopisma „Laimiukas”.
- (D) W Bibliotece Publicznej im. Žemaitė w Kelmė.

•

2 Dlaczego chłopca nazwano Jonasem?

- (A) Miał się urodzić na święto Jana.
- (B) Ojciec miał na imię Jonas.
- (C) Urodził się w dzień po święcie Jana.
- (D) Lekarz miał na imię Jonas.

•

3 Czy w grę „Labirynt” mogą grać trzy osoby?

Tak   Nie

•

Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu.

---

4 Z czego Jonas wykonał figurki do gry „Tygrysy i kozły. Nepal”?

•
□

5 Dlaczego chłopczyk postanowił przeczytać książkę Juliusza Verne’a?

- Ⓐ Ponieważ tata Jonasa zaproponował przeczytać tę książkę.
- Ⓑ Ponieważ tam są opisane różne doświadczenia naukowe.
- Ⓒ Ponieważ tytuł książki wydał się ciekawy.
- Ⓓ Ponieważ zaciekało go opowiadanie taty o tajemniczej wyspie.

•
□

6 W tekście jest napisane: *Dowiedziałam się jeszcze od taty Jonasa, że chłopczyk zbiera metal i puszki metalowe, ponieważ chce odłożyć pieniądze i kupić sobie mikroskop lub bardzo dokładną wagę.* Wskaż na podstawie tego zdania **dwie** charakterystyczne cechy Jonasa.

1. _____

2. _____

•
□

7 Podaj imię osoby, która przeprowadziła wywiad z Jonasem.

•
□

8 Jaki jest cel wywiadu z Jonasem?

- Ⓐ Zapoznanie z eksperymentami.
- Ⓑ Zapoznanie z zainteresowaniami dziecka.
- Ⓒ Zapoznanie z grami planszowymi.
- Ⓓ Zapoznanie z marzeniami dziecka.

•
□

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj zadania.

(miejsce na tytuł)

W pewnym małym miasteczku ludzie żyli bardzo nieciekawie. Oglądali oni telewizję, rozmawiali przez telefon, a nawet wiedzieli, co to jest aparat fotograficzny.

Nie mieli oni jednak ani jednej książki. Mamy więc wieczorami nie mogły poczytać dzieciom bajek i – chcą nie chcą – dzieci wiecznie gapiły się w telewizor.

Pewnej jesieni przez ten kraj frunęła niewielka gromadka książek. Zdziwiły się one bardzo, natrafiwszy na miejscowość, w której ludzie nie wiedzieli, co to są książki.

– Powinniśmy im pomóc – powiedziała jedna z nich.

Wówczas książki przewróciły się stronicami do dołu i zaczęły roztrząsać litery.

Ludzie, którzy byli na ulicy, zdumieni się, że tak wcześnie zaczął padać śnieg. Poza tym nie były to śnieżynki, tylko litery. Potem zaczęli zbierać te litery, układać z nich słowa, zdania oraz całe historie i bajki. Miejsce historii i bajek jest natomiast w książkach. W taki oto sposób w mieście zaczęły pojawiać się książki. Co wieczór mamy czytały dzieciom do snu bajki, a gdy dzieci zasypiały, mamy włączały telewizor. Tak sobie – do śmiechu.

Na podstawie: K. Kasperavičiusa „Kvailos istorijos“, Vilnius, 2005, s. 30.

PYTANIA I ZADANIA

1 Wpisz tytuł (w miejscu nad tekstem przeznaczonym na tytuł), który przekazywałby główną myśl tekstu.

•
□

2 Podaj na podstawie tekstu trzy przyczyny, z powodu których życie w małym miasteczku było **nieciekawe**.

•
□

1. _____

2. _____

3. _____

3 Podaj trzy cechy wskazujące na to, że powyższy tekst jest **baśnią**.

1. _____

2. _____

3. _____

4 Podaj przyczynę, z powodu której książki *zaczęły roztrząsać litery*.

_____

_____

5 Wyjaśnij znaczenie sformułowania *wiecznie gapiły się w telewizor*.

_____

_____

6 Wpisz na podstawie tekstu do pustych ramek wyrazy, które wyjaśniają, jak w mias-
teczku doszło do pojawienia się książek.

7 O jakiej porze roku rozgrywa się akcja utworu?

_____

●
[ ]

●
[ ]

●
[ ]

●
[ ]

●
[ ]

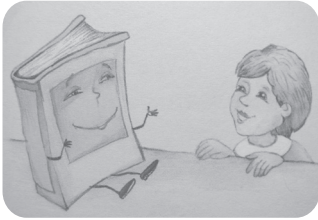

Przeczytaj uważnie teksty i wykonaj zadania.

DLACZEGO CZYTAMY KSIĄŻKI?

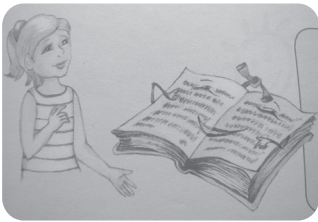

W książkach opisuje się wiele niezwykłych zjawisk, ciekawych przygód i tajemnic. Świat wydaje się znacznie bardziej czarujący, gdy się ma do czynienia z krasnalami, wróżkami, duchami i innymi bohaterami książek.

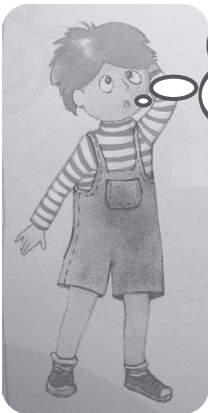
Książka staje się przyjacielem, bawi dzieci, gdy rodzice są zajęci i nie mogą z nimi porozmawiać.

Słynna szwedzka autorka literatury dziecięcej Astrid Lindgren powiedziała: „Kiedy odnajdziesz książkę, na pewno nie będziesz już samotny”.

Książka jest dobrym nauczycielem. Pomoże ona zawsze odpowiedzieć na powstałe pytania. Szukaj książki, która pomoże Ci zaufać we własne siły, doda odwagi, udzieli pomocy, zachęci do dobrych czynów, nauczy, nastroi pozytywnie.

Najlepszy odpoczynek to czas spędzony z książką.

Dziadku, skąd nauczyłeś się tak ciekawie opowiadać?

Książki mnie nauczyły wszystkiego, mój mały Pytalski...

To wspaniale, że umiesz czytać. A czy wiesz, jak trzeba czytać?

Możesz czytać na głos i po cichu. Gdy chcesz się skupić i zrozumieć czytany tekst, najlepiej jest czytać po cichu. Czytaj uważnie, nie śpiesząc.

Czytając książkę, nie tłum swoich uczuć. Jeżeli książka jest zabawna – uśmiechaj się, jeżeli smutna – nie kryj łez. Przenieś się myślami w to miejsce, gdzie toczy się akcja, spotkaj się ze wszystkimi bohaterami książki...

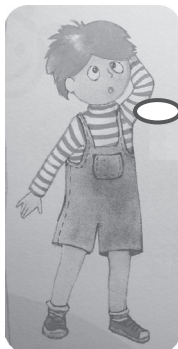
A TO CIEKAWE

Napoleon

Francuski dowódca wojskowy Napoleon był sprawnym czytelnikiem. W ciągu minuty mógł przeczytać nawet 2000 wyrazów!

Co prawda, wyrazy w języku francuskim są krótsze niż w języku litewskim.

Zróbmy zawody, kto w ciągu minuty przeczyta więcej wyrazów.

Nie warto współzawodniczyć o wyrazy. Rywalizujmy raczej, kto w ciągu roku przeczyta więcej książek.

WAŻNE RADY

Gdy czytasz, okno i lampa stołowa powinny dawać światło z lewej strony.

Siedz przy stole wyprostowany. Oprzyj się plecami o oparcie krzesła. Nogi miej zgięte w kolanach. Nie garb się. Odległość od oczu do książki powinna wynosić 30-40 centymetrów.

Co 15-20 minut rób przerwy. Popatrz w dal, żeby oczy mogły odpocząć.

A jeżeli będę czytał podczas jazdy? Może pogubię wiedzę?

Jeżeli będziesz czytał podczas jeżdżenia – nic nie zapadnie ci w pamięci...
A jeżeli będziesz czytał na leżąco – szybko będziesz potrzebował okularów.

Na podstawie: R. Klementavičienė „Augu su knyga“, Kaunas, 2009, s. 9-11.

PYTANIA I ZADANIA

1 Na podstawie tekstu napisz, kto nauczył dziadka ciekawie opowiadać.

•

2 W tekście podana została myśl pisarki Astrid Lindgren: *Kiedy odnajdziesz książkę, na pewno nie będziesz już samotny*. Wyjaśnij, dlaczego książkę można nazywać przyjacielem.

•

3 Wymień na podstawie tekstu trzy cechy, które decydują o tym, że książka jest *dobrym nauczycielem*.

1. _____

2. _____

3. _____

•

4 Jakich uczuć podczas czytania książki nie powinno się tłumić? Dlaczego?

• •

5 Wyjaśnij na podstawie tekstu, co znaczy *sprawny czytelnik*.

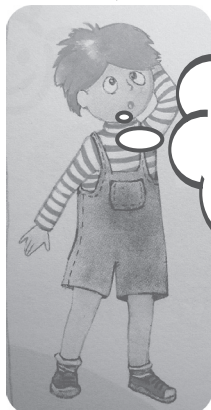

•

- 6 Wybierz i zaznacz propozycję jednego z bohaterów, która Twoim zdaniem jest bardziej rozsądna.

Zróbmy zawody, kto w ciągu minuty przeczyta więcej wyrazów.

Nie warto współzawodniczyć o wyrazy. Rywalizujmy raczej, kto w ciągu roku przeczyta więcej książek.

Wyjaśnij swój wybór.

- 7 Podaj na podstawie tekstu trzy czynności, których **nie należy** robić podczas czytania.

1. _____

2. _____

3. _____

- 8 Co oznacza sformułowanie *nic nie zapadnie w pamięci*?

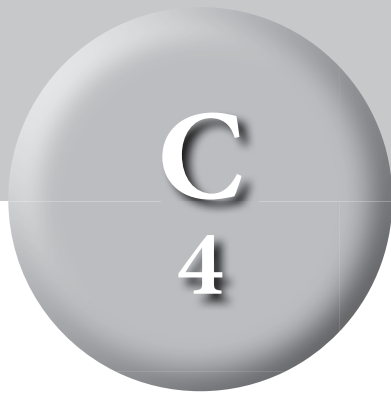
- (A) Będziesz miał słaby wzrok.
- (B) Będziesz długo poszukiwał książki.
- (C) Nie będziesz pamiętał, co czytałeś.
- (D) Dobrze wszystkiego się nauczysz.

- 9 Na podstawie wypowiedzi dziadka podaj trzy jego cechy.

1. _____

2. _____

3. _____

4